

Doświadczenia gminy Wadowice w zakresie poprawy jakości powietrza i rola w projekcie

Gmina Wadowice

Gmina Wadowice - gmina miejsko-wiejska, położona nad rzeką Skawą, na terenie Pogórza Śląskiego (południowa część gminy leży w Beskidzie), na skrzyżowaniu dróg: Cieszyn-Kraków i Sucha Beskidzka-Zator. Zajmuje obszar ok. 113 km². Liczba mieszkańców 38 644.

Na terenie gminy znajduje się 16 sołectw we wsiach: Babica, Barwałd Dolny, Chocznia, Gorzeń Dolny, Gorzeń Górny, Jaroszowice, Kaczyna, Klecza Dolna, Klecza Górna, Ponikiew, Ponikiew-Chobot, Roków, Stanisław Górny, Wysoka, Zawadka. We wsi Jaroszowice znajdują się dwa sołectwa: Jaroszowice i Jaroszowice Zbywaczówka.

Analiza jakości powietrza w gminie Wadowice

W Wadowicach zlokalizowany był punkt pomiarowy na os. Pod Skarpą. Dokonywały się w nim pomiary metoda manualną zanieczyszczeń: benzo(a)piren oraz PM10. Stężenia obydwu substancji w roku 2013 przekraczały dopuszczalne normy.

Za przyczynę przekroczeń stężeń pyłu zawieszonego PM10 - stężenie średnie w roku kalendarzowym oraz bezno(a)pirenu – stężenie średnie w roku kalendarzowym:

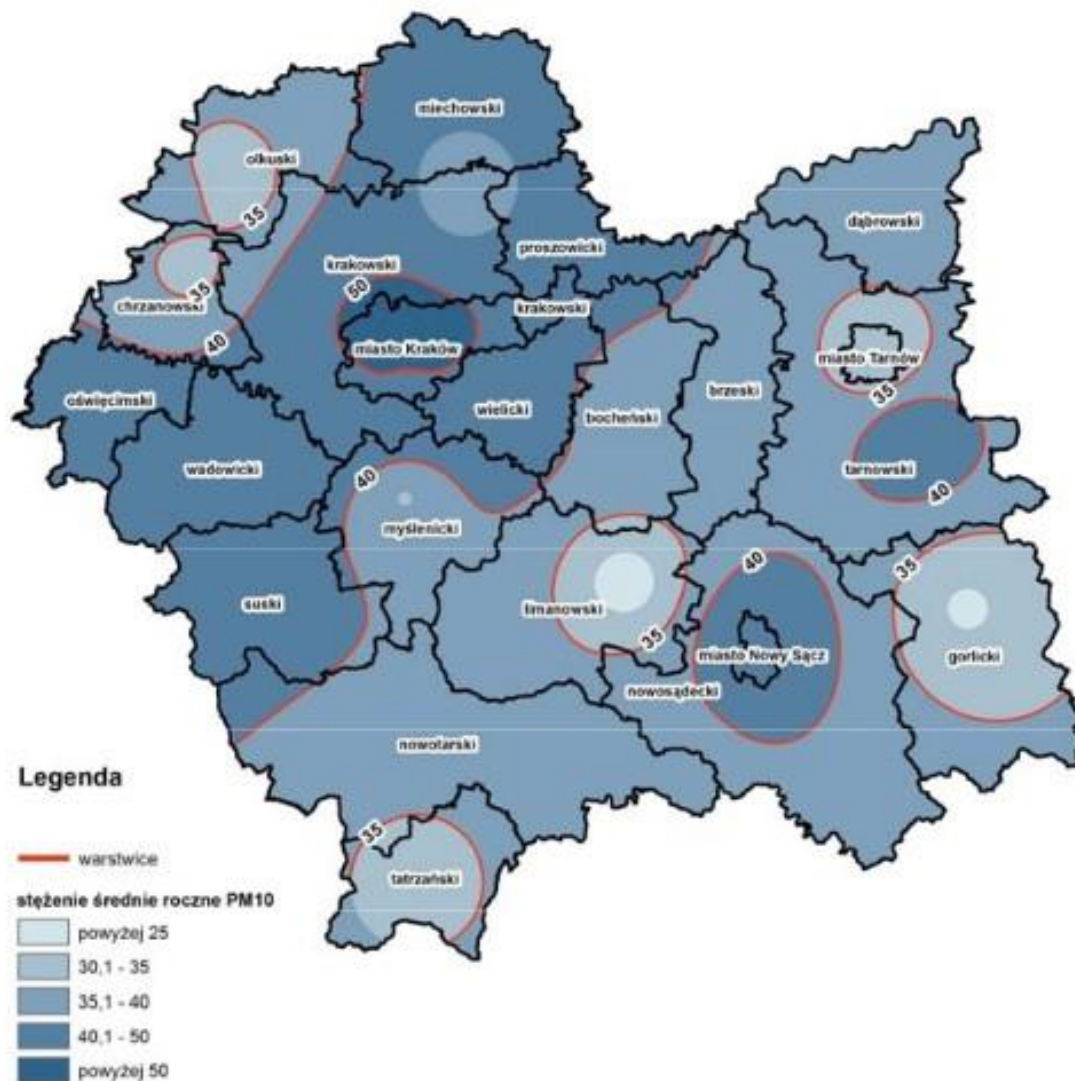
- oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków,
- szczególne lokalne warunki rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń,
- niekorzystne warunki klimatyczne.

Analiza jakości powietrza w gminie Wadowice cd.

Wyniki pomiarów WIOŚ prowadzone w Wadowicach wykazują niewielką poprawę stanu powietrza w mieście, tj. stwierdzono tendencję zmniejszania się średniorocznego stężenia pyłu PM10 od 2010r. – stężenie wynosiło $61 \mu\text{g}/\text{m}^3$, natomiast w 2013 roku wynosiło $47 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Brak poprawy w zakresie częstości przekroczeń stężeń 24-godz. Ilość dni z przekroczonym standardem 24 godzinnego stężenia pyłu zawieszonego utrzymuje się na poziomie około 100 dni w roku. Dopuszczalna częstość przekraczania poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 w roku kalendarzowym wynosi 35 dni w roku. Utrzymuje się wysoka wartość stężeń benzo(a)pirenu.

Rozkład stężeń pyłu zawieszonego PM10 – stężenia roczne (dane pomiarowe)

Działania na rzecz czystego powietrza w Wadowicach

Modernizacja kotła (o mocy 5,8 MW) wraz z układem odpylania zabudowanego w Kotłowni Rejonowej eksploatowanej przez TERMOWAD Sp. z o.o. zlokalizowanej w Wadowicach przy ul. Młyńskiej.

Systematyczna rozbudowa oraz modernizacja sieci ciepłowniczej na terenie miasta Wadowice.

Działania na rzecz czystego powietrza w Wadowicach

Wyposażenie wszystkich szkół, przedszkoli oraz innych budynków użyteczności publicznej, pozostających w zarządzie Gminy Wadowice, w wysokosprawne i ekologiczne źródła ciepła tj. piece gazowe lub podłączenia do miejskiej sieci ciepłowniczej.

Systematycznie przeprowadzana termomodernizacja budynków użyteczności publicznej będących własnością Gminy. Na chwilę obecną termomodernizacji zostało poddanych siedem szkół oraz budynek urzędu.

Działania na rzecz czystego powietrza w Wadowicach

W 2011r – opracowano i przyjęto Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Wadowice, na podstawie ankiet (zwrot 205 ankiet).

W roku 2013 wykonano montaż instalacji solarnej (system solarny o powierzchni 151,8 m², w oparciu o układ 60 wysoko wydajnych kolektorów o łącznej maksymalnej mocy 124 kW) oraz instalacji odzysku ciepła z wody popłucznej i ścieków szarych na krytej pływalni „Delfin”, koszty – 1 532 009,23 PLN uzyskane dofinansowanie 1 289 183,38 PLN.

Działania na rzecz czystego powietrza w Wadowicach

W latach 2015 i 2016 w ramach programu Kawka prowadzona jest likwidacja 42 kotłowni węglowych i montaż nowych kotłowni (37-gazowych, 2-na biomasę i 3 podłączenia do sieci ciepłowniczej) oraz zakup i montaż 41 instalacji kolektorów słonecznych o łącznej mocy 184,5 kW. Wnioskowana kwota dotacji 734.600,00 PLN).

W 2015r. opracowano wniosek w ramach konkursu Kawka na lata 2017 – 2018 –. Wniosek obejmował likwidację 160 kotłowni węglowych na terenie miasta Wadowice oraz miejscowości Chocznia i montaż nowych kotłowni (150-gazowych, 10-podłączenia do sieci ciepłowniczej). Wnioskowana kwota dotacji 2.308.250,00 PLN).

Działania na rzecz czystego powietrza w Wadowicach

W 2015 roku w ramach Programu Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie województwa małopolskiego wykonano likwidację 16 kotłowni węglowych i montaż nowych kotłowni (14-węglowych, 1-gazową i 1-na biomasę). Koszt kwalifikowany 255 839,62 PLN, uzyskane dofinansowanie 127 919,81 PLN.

2014r. Został opracowany i przyjęty przez Radę Miejską, Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wadowice.

Udział w przygotowaniu i realizacji projektu zintegrowanego w ramach instrumentu finansowego LIFE pn. „Wdrożenie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze”.

Działania na rzecz czystego powietrza w Wadowicach cd.

Udział w projekcie realizowanym przez Krajową Agencję Poszanowania Energii S.A. - „Ograniczenie niskiej emisji w gminach”. Założenia projektu: Zmiana świadomości społecznej i motywacji użytkowników kotłów, pokazanie alternatyw dla przestarzałych kotłów, stworzenie profesjonalnego systemu wsparcia na poziomie lokalnym.

W 2016r. Złożony został wniosek do WFOŚiGW w ramach wdrożenia Programu Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie województwa małopolskiego. Wniosek będzie obejmował likwidację na terenie gminy Wadowice w 2016 roku 100 kotłowni węglowych i montaż nowych kotłowni węglowych, gazowych i na biomasę). Planowana kwota dotacji 480.000,00 PLN.

Bariery realizacji ograniczania niskiej emisji

Niska świadomość społeczeństwa w zakresie zanieczyszczenia powietrza i skutków zdrowotnych z tym związanych.

Brak jednoznacznych zachęt ze strony państwa dla stosowania paliw ekologicznych (niskoemisyjnych).

Brak norm jakości paliw stałych oraz kotłów.

Bariery realizacji ograniczania niskiej emisji cd.

Mała skuteczność narzędzi prawnych w zakresie możliwości ograniczania „niskiej emisji”, w tym brak instrumentów umożliwiających nakładanie obowiązków na osoby fizyczne (np. wymiany kotła) i ich egzekwowania.

Obowiązujące przepisy prawne dają niewielkie możliwości nałożenia obowiązków organom ochrony środowiska w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza i ich egzekucji w szczególności dla źródeł małych (w tym indywidualnych systemów grzewczych w budynkach mieszkalnych).

Strach mieszkańców przed podwyżką ceny gazu, energii elektrycznej, ciepła systemowego.

Nieufność mieszkańców przy dofinansowaniach oraz strach przed możliwymi kontrolami instalacji oraz kontrola jakości kupowanego paliwa).

Planowane działania

Opracowanie kompletnej bazy danych pozwalającej na inwentaryzację źródeł emisji w ramach Programu Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie gminy Wadowice.

Ograniczenie spalania odpadów oraz pozostałości roślinnych z ogrodów na powierzchni ziemi poprzez systematyczne kontrole prowadzone przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej.

Planowane działania

Systematyczne szkolenia dorosłych mieszkańców gminy celem dotarcia do potencjalnych inwestorów i stopniowego przekonania ich do podjęcia działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji.

Przygotowanie założeń do uchwały, która wprowadzi na obszarze gminy Wadowice minimalnych wymagań:

- rodzajów paliw dozwolonych lub zakazanych na terenie gminy,
- minimalnego standardu emisji kotłów.

Budowa systemu zakupu grupowego węgla oraz pelletu drzewnego dla mieszkańców gminy Wadowice biorących udział w Programie Ograniczenia Niskiej Emisji.

Rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej zapewniająca podłączenie nowych użytkowników na terenie miasta Wadowice.

Oczekiwania Gminy Wadowice związane z wdrożeniem programu LIFE

Możliwość zatrudnienia pracownika odpowiedzialnego w Gminie za sprawy związane z ochroną powietrza oraz OZE.

Współpraca z innymi gminami (wymiana doświadczeń) w zakresie tworzenia wspólnej polityki ochrony powietrza na terenie całej Małopolski.

Łatwiejszy dostęp do źródeł finansowania wymiany starych pieców węglowych na nowoczesne ekologiczne źródła oraz OZE.

Dziękuję za uwagę
Paweł Jodłowski
UM Wadowice

